

Stakeholderoverleg - Ontwerprapport 2023 - startdatum 1 januari 2024 - deel 1, 2 en 3

Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) publiceerde op 8 mei 2023 deel 1 en 2, en op 4 juli 2023 deel 3 van haar ontwerprapport 2023 voor stakeholderoverleg. De stakeholders werden opgeroepen om deze 3 onderdelen van het ontwerprapport grondig te bestuderen en eventuele opmerkingen via mail uiterlijk op 4 juni 2023 voor deel 1 en 2, en op 23 juli 2023 voor deel 3 aan het VEKA te bezorgen.

Het VEKA heeft voor deel 1 van 7 stakeholders/organisaties, voor deel 2 van 2 stakeholders/organisaties en voor deel 3 van 1 stakeholder/organisatie tijdig opmerkingen ontvangen. De opmerkingen van de stakeholders worden hieronder beknopt weergegeven en beantwoord. Waar nodig werden ze verwerkt in het definitieve rapport, dat aan de minister werd bezorgd.

Een deel van de ontvangen opmerkingen handelt over de bepalingen en wettelijk vastgelegde parameters van het Energiedecreet en het Energiebesluit.

Zo werden opmerkingen ontvangen over:

- de definitie van burgerparticipatie;
- de methodiek om het aantal vollasturen te bepalen bij GS cat. 4 en GS cat. 4/1;
- de plafonnering van de opstalvergoeding bij GS cat. 4 en GS cat. 4/1.

Het VEKA herhaalt dat het de reglementaire bepalingen moet toepassen zoals ze in het Energiedecreet en het Energiebesluit (of andere wetgevende teksten) zijn vastgelegd. Het komt immers aan een administratieve overheid niet toe deze bepalingen in vraag te stellen, aan te passen en/of buiten beschouwing te laten.

Er wordt in dit document ook geen reactie meer gegeven op opmerkingen die in n.a.v. het stakeholderoverleg bij een eerder ontwerprapport al zijn behandeld.

Zo werden opnieuw opmerkingen ontvangen over:

- het inrekenen van de ontwikkelingskosten voor windprojecten voor niet-gerealiseerde projecten;
- de inzage in het gebruik van de gegevens die door de uitbaters doorgestuurd worden om de parameters te bepalen;
- de hoogte van de jaarlijkse indexatievoet voor de onderhoudskosten.

<p>Biogas - algemeen</p>	<p>I.2.0.1</p>	<p>De parameters $P_{EL,V}$, $P_{EL,ZA}$ en P_{PBW} worden op verschillende momenten in de tijd bepaald. Hierdoor ontstaat een discrepantie.</p> <p>De marktwaarde elektriciteit bij verkoop wordt berekend aan de hand van de gemiddelde year ahead prijs (CAL24) gedurende de meest recente 24 maanden. Deze wordt dus berekend met een voorspelde prijs voor het startjaar. De vermeden kost van elektriciteit bij zelfafname en kosten van de vermeden primaire brandstof worden echter bepaald aan de hand van de meest recente EUROSTAT prijzen, historische prijzen die betaald zijn in het verleden. Hierdoor is het tijds kader niet langer conform. Om de onderlinge correlatie beter te benaderen, lijkt het daarom aangewezen om ook voor $P_{EL,ZA}$ en P_{PBW} te vertrekken van wholesale noteringen (ENDEX, TTF) rekening houdende met bijkomende taksen, heffingen en kosten indien van toepassing.</p>	<p>De methode voor het bepalen van de parameter $P_{EL,V}$ is wettelijk vastgelegd in het Energiebesluit. Voor projecten met een brandstofkost, die niet worden geactualiseerd, wordt een gemiddelde ENDEX-prijs o.b.v. 24 maanden aangenomen als meest representatieve inschatting voor toekomstige prijzen bij verkoop.</p> <p>De vermeden aardgasprijzen zijn enkel relevant voor de bio-WKK categorieën bij agrarische/industriële vergisters. Er wordt bij de GS-projectcategorieën nl. aangenomen dat alle warmte binnen de groenestroomprojectcategorie (verwarmen van vergisters, drogen van digestaat) nuttig wordt gebruikt. Verder wordt aangenomen dat alle netto geproduceerde elektriciteit wordt geïnjecteerd in het net, waardoor er geen zelfafname in rekening wordt gebracht. Voor GFT-vergisters zijn zowel de vermeden aardgasprijzen als elektriciteitsprijzen relevant, al worden de bandingfactoren afgetopt op de maximale waarden, waardoor een wijziging van methode geen verschil zal maken op het eindresultaat (voor projecten met een startdatum vanaf 2024). Enkel de methode voor de bepaling van de vermeden aardgasprijs kan dus een verschil geven in eindresultaat.</p> <p>Indien het gemiddelde wordt berekend van de TTF over de laatste 24 maanden t.e.m. 28/2/2023 (cfr. ENDEX) voor CAL24 t.e.m. 29 bedraagt de aardgasprijs gemiddeld 34,0 €/MWh. Dit omrekenen van de bovenste verbrandingswaarde van de brandstof naar de onderste met een omrekeningsfactor van 0,903 geeft een prijs van 37,7 €/MWh. De vermeden aardgasprijs wordt in het Energiebesluit gedefinieerd als de marktwaarde zonder toevoeging van taksen, heffingen en vermeden netkosten van de vermeden primaire brandstof voor dezelfde hoeveelheid nuttige warmte in jaar 0. In het ontwerprapport werd een prijs van 37,3 €/MWh aangenomen (categorie I4</p>
---------------------------------	----------------	---	---

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
			<p>van de EUROSTAT-prijsgegevens voor het tweede semester van 2021). Deze op historische cijfers gebaseerde waarde voor de aardgasprijs ligt dus in lijn met de marktvoorspellingen voor de nabije toekomst en wordt daarom dan ook behouden in het definitieve rapport.</p>

////////////////////////////////////

	<p>I.2.0.2</p>	<p>De marktwaarde elektriciteit bij verkoop zoals nu berekend, o.b.v. de year ahead prijs (CAL 24) gedurende de meest recente 24 maanden, is geen realistische weergave van de werkelijke prijs doorheen de volledige levensduur van de installatie. De huidige energieprijzen (elektriciteit + aardgas) doortrekken stemt niet overeen met wat de energiemarkten aangeven.</p> <p>Gezien de vandaag heersende energiecrisis en ongebruikelijk hoge energieprijzen is het onwaarschijnlijk dat de huidige waarden blijven aanhouden. Dit is ook zichtbaar op de verschillende termijnmarkten. Het is daarom ook aangewezen om deze termijnmarkten te integreren in de parameters $P_{EL,V}$, $P_{EL,ZA}$ en P_{PBW} of $i_{EL,V}$, $i_{EL,ZA}$ en i_{PBW} om zo de toekomstige trend mee in rekening te brengen.</p>	<p>Zie vorige opmerking: de methode voor het bepalen van de parameter $P_{EL,V}$ is wettelijk vastgelegd en een aanpassing van de methode voor het bepalen van de parameters $P_{EL,ZA}$ en $i_{EL,ZA}$ zal geen verschillend eindresultaat geven. De vermeden aardgasprijs (P_{PBW}) en indexen $i_{EL,V}$ en i_{PBW} hebben enkel impact op de bandingfactoren voor de projectcategorieën van agrarische/industriële vergisters. De vermeden aardgasprijs wordt door het VEKA bepaald en dit op basis van de EUROSTAT-prijgegegevens voor het tweede semester van 2021, die in lijn liggen met de nabije toekomstige marktvoorspellingen o.b.v. de TTF. Deze prijsaansname wordt behouden.</p> <p>Indien het gemiddelde wordt berekend van de ENDEX over de laatste 24 maanden t.e.m. 28/2/2023 voor CAL24 t.e.m. 27 bedraagt de elektriciteitsprijs gemiddeld 121 €/MWh. In het ontwerpverslag werd deze waarde wettelijk bepaald op 119 €/kWh, wat in lijn ligt met de marktvoorspellingen voor de nabije toekomst.</p> <p>Door de huidige historisch hoge energieprijzen lijkt het onwaarschijnlijk dat de energieprijzen gedurende de hele economische levensduur blijven stijgen. Gezien de vele onzekere factoren kan niet inschat worden wanneer de energieprijzen terug zullen dalen naar oorspronkelijke niveaus. Er zijn dan ook lange termijn-inschattingen van de energieprijzen voorhanden voor de volledige economische levensduur van het project (biogas 15 jaar). Een methode om onzekerheid over de toekomstige energieprijzen te vermijden zou kunnen zijn om deze te actualiseren zoals de actualisaties van projecten op basis van wind en zon. Hiervoor is er echter op dit moment geen wettelijke uitvoering. De indexatievoet van 0% wordt behouden voor $i_{EL,V}$ en i_{PBW}.</p>
--	----------------	--	---

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
	1.2.1.2	<p>De referentie-installatie van 2.500 kWe is veel te groot en betekent een mismatch met de ambities uit het Vlaamse Energie en Klimaatplan om tegen eind 2030, 532 tot 676 WKK installaties te bouwen op boerderijschaal. (...)</p> <p>In lijn met o.a. Nederland, Duitsland & Luxemburg, wordt geopperd om een aparte categorie te creëren voor boerderijschaal-vergisting, met hierbij een referentie-dossier van 22kWe, ofwel 130 melkkoeien met dagverse mest, gezien dit de minimum grootte is, en boeren niet te pushen tot schaalvergroting.</p> <p>Ervan uitgaande dat de hoogte van de GSC en de WKC dezelfde blijft, de VLIF blijft worden verdergezet en de meeste melkvee- en varkenshouders afhaken vanaf een terugverdientijd van 7 jaar wordt voorgesteld om in deze categorie een bandingfactor van 1,23 te hanteren. Om niet te gaan oversubsidiëren, zou de categorie zich kunnen beperken tot 75kWe en het boeren enkel toestaan om mest te vergisten.</p>	<p>Pocketvergisters ontvangen inderdaad een bandingfactor die gebaseerd wordt op de onrendabele topberekening van een grootschalige vergister van 2,5 MWe. De bestaande projectcategorie geldt voor bruto nominale vermogens groter dan 10 kWe t.e.m. 5 MWe. De maximale bandingfactor wordt vastgelegd in het Energiebesluit en bedraagt voor groenestroominstallaties en WKK-installaties die biogas als bron gebruiken met startdatum vanaf 2024 respectievelijk 0,64 en 1,00.</p> <p>Om mogelijke oversubsidiëring te vermijden en efficiëntere installaties te stimuleren wordt als referentie-installatie voor projecten met een startdatum vanaf 2024 nog steeds uitgegaan van 2,5 MWe. Om tegen eind 2030 676 kleinschalige vergisters te installeren, zouden er in het jaar 2024 52 geïnstalleerd moeten worden (maximale inschatting, installaties met beperkt vermogen). De steunhoogte in € (GSC en WKC), gerekend aan de maximale bandingfactoren voor deze projectcategorieën, omvat voor deze 52 pocketvergisters samen ongeveer de steun aan één grootschalige vergistingsinstallatie van 2,5 MWe aan de huidige bandingfactoren. Het risico op oversubsidiëring is te groot als de referentie-installatie gebaseerd wordt op basis van 22 kWe en er alsnog een vergister van 2,5 MWe wordt geplaatst.</p> <p>Het VEKA verwijst naar het aanvraagformulier met de mogelijkheid om een nieuwe projectcategorie aan te vragen voor een bijkomende representatieve projectcategorie (link).</p>

Opmerkingen en reacties bij Ontwerprapport - deel 3

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
Algemeen	III.1.0.1	<p>De scenario's bouwen verder op onrealistische prijsinschattingen voor de toekomst. Ik begrijp dat VEKA de berekeningsmethodiek van het energiebesluit volgt, maar het kan toch minstens als een opmerking in het rapport vermeld worden zodat beleidsmakers zich niet blindstaren op deze cijfers. Een te laag quotum zal immers terug voor overschotten en lage certificaatprijzen zorgen.</p>	<p>In het rapport worden voor de berekeningen voor deel 3 aannames en scenario's gehanteerd (bvb. met betrekking tot de verdere uitbouw van het potentieel voor hernieuwbare productie, de kosten en baten voor nieuwe projecten waarbij de marktwaarde van elektriciteit een rol speelt, de groei van het elektriciteitsverbruik, de resterende levensduur voor bestaande projecten,...) die allemaal in principe een impact kunnen hebben op het certificatenoverschot.</p> <p>Het VEKA past voor de berekening van de marktwaarde van elektriciteit bij verkoop de methodologie toe die beschreven is in bijlage III/1 van het Energiebesluit. Deze methodologie wordt toegepast voor de berekening van de onrendabele toppen in deel 1 en is van belang om voor de toekomst ook het aantal uit te reiken certificaten te ramen. Dit is een inschatting, waar ook andere toekomstscenario's tegenover gesteld kunnen worden, maar waar we geen zekerheid over hebben. Het VEKA stelt vast dat er voor de technologieën met een significante ontwikkeling die in principe een relevante impact kan hebben op het certificatenaanbod, zoals nieuwe en bestaande projecten van zon en wind meestal een (sterk) negatieve onrendabele top bekomen wordt. Dit betekent dat een dalende marktwaarde voor elektriciteit voor deze projecten niet direct zal leiden tot een positieve bandingfactor en relevante verschillen in het aantal uit te reiken van certificaten, waardoor de directe impact op het certificatenoverschot beperkt wordt.</p> <p>In het licht van de energietransitie verwachten we ook een sterke toename van het elektriciteitsverbruik. Dit heeft zowel een impact op de elektriciteitsmarkt en -prijzen, maar ook een opwaarts effect op het aantal in te leveren certificaten.</p>

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEKA
			Om met de onzekerheden van de marktwaarde van elektriciteit en het elektriciteitsverbruik en de andere vermelde factoren om te gaan, is het belangrijk om de evolutie van het certificatenoverschot jaarlijks op te volgen, zoals het VEKA momenteel uitvoert in deel 3.

